

Datum

2026-02-26

Adress

205 80 Malmö

Diarienummer

ASN-2025-17366

Yttrande

Till

Stadsrevisionen

**Fördjupad granskning från revisionen - Uppföljning
av privata utförare
SR-2025-130**

Arbetsmarknads- och socialnämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Nämnden kontrollerar giltigt IVO-tillstånd inför placering hos direktupphandlad privat utförare samt vid eventuell förlängning av en sådan placering.

Nämnden kommer under våren 2026 att se över vilka kontroller som ska genomföras vid direktupphandling av HVB och stödboende. Detta med syftet att förstärka det arbetssätt som redan finns så att möjligheterna att identifiera oegentligheter ökar.

Nämnden planerar att implementera ett reviderat arbetssätt under hösten 2026.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen beslutade 18 september 2025 om Rutin för avtalsförvaltning och avtalsuppföljning. I rutinen ingår beskrivningar av samtliga aktiviteter och vem som ansvarar för respektive aktivitet. Eftersom den nya rutinen inte var gällande under den i revisionen granskade perioden innebär det att nämnden idag har en ny rutin för kontroll av privata leverantörer i förhållande till vad som bedömts i granskningen.

Nämnden avser att arbeta vidare med implementering av rutinen för att säkerställa att den är väl känd och att samtliga aktiviteter i den genomförs på korrekt sätt.

Vid avtalsuppföljning har inköpsenheten tidigare begärt in uppgifter som verksamheten haft ansvar för att kontrollera brister eller om följdfrågor behövs. För att säkerställa att brister som inkommer under uppföljningen uppmärksammas kommer inköpsenheten fortsättningsvis ta ett större ansvar för att kontrollera de brister eller frågetecken som uppkommer under uppföljningen.

Yttrande

Rekommendation 1: Genomför fler typer av kontroller av direktupphandlade privata utförare.

Revisionen rekommenderar att stärka nämndens kontroll av befattningshavare hos privata utförare med fokus på förekomst i belastningsregister.

Dessutom rekommenderar revisionen att stärka nämndens kontroll avseende att direktupphandlade privata utförare genomför kontroll av personalens lämplighet.

De insatser som föreliggande rapport fokuserar på (HVB och stödboende) är tillståndspliktiga verksamheter och för att IVO ska bevilja tillstånd för dessa behöver vissa krav vara uppfyllda, exempelvis avseende utförda registerkontroller.

Lagen (2007:171) om registerkontroll av personal vid vissa boenden som tar emot barn ställer krav på hem för vård eller boende (HVB) och stödboenden alltid genomför en kontroll mot belastnings- och misstankeregistret innan en person anställs. Det är endast verksamheten såsom arbetsgivare, alltså boendet, som kan göra sådana registerkontroller. Arbetsmarknads- och socialnämnden har inte något lagstöd för att kräva av boendet att få se dessa registerutdrag.

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) ansvarar för tillsyn över enskild verksamhet för vilken det krävs tillstånd, såsom HVB och stödboenden. IVO ska genom sin tillsyn granska att verksamheten uppfyller lagstadgade krav, såsom att registerkontroller har genomförts i enlighet med lagen om registerkontroll av personal vid vissa boenden som tar emot barn (28 kap. 1-2 §§ SoL).

Verksamheterna är skyldiga att på begäran från IVO lämna över handlingar som rör verksamheten och lämna de upplysningar som myndigheten behöver för sin tillsyn.

IVO får återkalla tillståndet för en verksamhet som inte uppfyller skyldigheterna enligt lagen om registerkontroll av personal vid vissa boenden som tar emot barn, om bristen är av allvarligt slag (28 kap. 13 § SoL). IVO får också besluta om sanktionsavgift om personal har anställts utan föregående registerkontroll enligt denna lag (28 kap. 16 § SoL).

Innan IVO meddelar tillstånd för ett HVB eller stödboende att bedriva verksamhet, prövar IVO sökandens lämplighet, vilket bland annat inkluderar laglydnad hos företagets ägar- eller ledningskrets (26 kap. 3-4 §§ SoL).

När förändringar sker beträffande vilka personer som ingår i företagets ägar- eller ledningskrets, ska detta anmälas till IVO (26 kap. 7 § SoL), som då ska pröva dessa personers lämplighet, inklusive laglydnad.

Arbetsmarknads- och socialnämnden har inte lagstöd för att inhämta utdrag ur belastnings- eller misstankeregistret avseende dessa personer.

Nämnden kontrollerar giltigt IVO-tillstånd inför placering hos direktupphandlad privat utförare samt vid eventuell förlängning av en sådan placering. Nämnden anser att det bör räcka och att eventuella avvikelser som IVO registrerar i sina kontroller och uppföljningar återspeglas i om verksamheten har ett giltigt tillstånd eller ej.

Nämnden kommer under våren 2026 att se över om och i så fall vilka ytterligare kontroller som ska genomföras vid direktupphandling av HVB och stödboende. Detta med syftet att förstärka det arbetssätt som redan finns så att möjligheterna att identifiera oegentligheter ökar.

Nämnden planerar att kunna implementera ett reviderat arbetssätt under hösten 2026.

Rekommendation 2: Gör översyn av skriftliga rutiner i syfte att säkerställa att kontroller som görs ingår i rutinerna och dokumenteras, liksom att kontroller som ingår i rutinerna är kända

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen beslutade 18 september 2025 om Rutin för avtalsförvaltning och avtalsuppföljning. Rutinen har även reviderats 27 oktober 2025. I rutinen ingår beskrivningar av samtliga aktiviteter och vem som ansvarar för respektive aktivitet. I rutinen beskrivs bland annat att samtliga avtal, samt underlag och dokumentation från uppföljningsaktiviteter, ska diarieföras.

De stickprov som revisionen har gjort av hantering av avtal på arbetsmarknads- och socialnämnden genomfördes under perioden januari – augusti. Eftersom den nya rutinen inte var gällande under den i revisionen granskade perioden innebär det att nämnden idag har en ny rutin för kontroll av privata leverantörer i förhållande till vad som bedömts i granskningen.

Nämnden avser att arbeta vidare med implementering av rutinen för att säkerställa att den är väl känd och att samtliga aktiviteter i den genomförs på korrekt sätt. Enhetschef för inköpsenheten ansvarar för att rutinen revideras igen senast 31 december 2026. Om brister i arbetssättet framkommer till dess kommer det att korrigeras vid revidering av rutinen. Detta för att säkerställa att kontroller genomförs och dokumenteras.

Revisionen betonar vidare vikten av att ha tydliga rutiner med kända kontrollmoment och lyfter som exempel fram behovet av att förtydliga vad som ska göras när riskprognos för en privat utförare inte är möjlig i kreditupplysning hos Upplysningscentralen (UC).

Nämndens förslag för att hantera bristen är att komplettera befintlig rutin med en punkt som anger att i de fall en kreditupplysning inte kan inhämtas från UC ska nämndens inköpsenhet kontaktas för råd och eventuellt stöd i ett alternativ kontrollförfarande.

En sådan komplettering av befintlig rutin bedöms kunna vara genomförd senast 30 april 2026 och förväntas resultera i en extra säkerhet och ett förtydligande av aktiviteter och ansvar i en annars oklar situation.

Nämnden vill vidare framföra att det finns möjlighet att genomföra kontroller som går utöver de som finns i rutinen, när dessa är ändamålsenliga och går i linje med rutinen för avtalsförvaltning och avtalsuppföljnings syfte.

Rekommendation 3: Uppmärksamma eventuella brister i uppgifter som privata utförare lämnar, till exempel om hur de kontrollerar personalens lämplighet.

Vid avtalsuppföljning har inköpsenheten tidigare begärt in uppgifter som verksamheten haft ansvar för att kontrollera brister eller om följdfrågor behövs.

För att säkerställa att brister som inkommer under uppföljningen uppmärksammas kommer inköpsenheten fortsättningsvis ta ett större ansvar för och kommer kontrollera de brister eller frågetecken som uppkommer under uppföljningen.

Åtgärden förväntas leda till en tydligare ansvarsfördelning gällande kontroll av uppgifter som uppmärksammas under avtalsuppföljning och att färre uppmärksammade brister hamnar mellan stolarna.

Ordförande

Sedat Arif

Förvaltningsdirektör

Britt-Marie Pettersson

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden.]